

WYSTAWA "ŚCIEŻKI PAMIĘCI..." W PABIANICACH

Czy poznawanie nekropolii może być interesujące? Zdaniem autorów wystawy pt. „**Ścieżki pamięci. Pozostały tylko kamienie... Cmentarze żydowskie województwa łódzkiego**”, którą będzie można oglądać w **Muzeum Miasta Pabianic w terminie 30 X-31 XII 2012** – jak najbardziej.

Fotografie przenoszą w świat żydowskich nekropolii, których ocalałe fragmenty można odnaleźć w wielu miejscowościach województwa łódzkiego. Nie jest to jednak suchy zapis dokumentacyjny, a raczej poszukiwanie piękna, mistyki i refleksji. Dlatego ekspozycja, którą tworzy 30 plasz ma zdecydowanie charakter artystyczny. Zdjęcia są zadumą nad nieistniejącym już światem polskich Żydów, a także wyrazem zachwyty nad unikalną sztuką sepulkralną.

Z ogromnego dziedzictwa kultury żydowskiej na tych terenach pozostały tylko milczące kamienie. Autorzy zdjęć - Andrzej Białkowski i Piotr Wypych chcą przerwać to milczenie, nadając im w swoich fotografiach nowe znaczenie. To podróż poprzez świat symboliki żydowskiej i historię, która nie była dla tych miejsc łaskawa.

Wystawę dopełniają judaika ze zbiorów Muzeum Miasta Pabianic, Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi, Muzeum Miasta Łodzi i Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Łodzi.

Ekspozycji towarzyszą zajęcia warsztatowe o kulturze żydowskiej dla dzieci i młodzieży; termin 6 XI – 28 XII. Szczegółowych informacji udzielają J. Ruszkiewicz i B. Borycka z [Muzeum Miasta Pabianic](#).

W sprzedaży dostępna jest również publikacja „Ścieżki pamięci...”.

* * *

Projekt pod nazwą „**Wielokulturowy Pejzaż Województwa Łódzkiego**” nawiązuje do historii ziemi łódzkiej z XIX i początku XX wieku, kiedy zamieszkująca te tereny społeczność żydowska, ewangelicka i prawosławna stanowiły znaczącą część etnicznej mozaiki. Kilkuletnia kwerenda oraz badania terenowe umożliwiły zgromadzenie bogatej dokumentacji fotograficznej kilkudziesięciu nekropolii, będących w dużej mierze ostatnimi zachowanymi śladami „dawnego świata”. Twórcy projektu wyrażają nadzieję, że dokumentacja i wydobywanie na światło dzienne tych miejsc, które w wielu przypadkach są w bardzo złym stanie, może sprowokować pewne kroki zmierzające do sformalizowania działań zabezpieczających wspomniane miejsca, tj. ogrodzenie, oznakowanie, uporządkowanie. Realizacja projektu może dać również szansę na ukazanie swoistego piękna zachowanych w różnym stopniu cmentarzy z ich układem, dekoracyjnością i bogatym symbolizmem oraz pozostałościami dawnej architektury. Autorzy mają tym samym nadzieję na wzbudzenie zainteresowania historią lokalną i budowanie świadomości tzw. „małych ojczyzn” oraz sprowokowanie nowoczesnego myślenia o zabytkach przeszłości w kontekście wykorzystania ich do stworzenia „produktu” turystyki kulturalnej. Poprzez dobór materiału autorzy chcieliby, aby przedsięwzięcie miało nie tylko wartość dokumentacyjną, ale także pełniło rolę edukacyjną.

Autorzy projektu: Andrzej Białkowski (Łódzki Dom Kultury) i Piotr Wypych (Zespół Nadpilicznych Parków Krajobrazowych w Moszczenicy)